

7 Φεβρουαρίου, 1991

[ΚΟΥΡΡΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΓΙΩΡΓΟΣ Α. ΣΕΡΓΙΔΗΣ,

Αιτητής,

v.

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 154/90).

-
- Σύνταγμα — Άρθρο 28 — Αρχή της Ισότητας — Άρθρο 28 του Συντάγματος — Η επιβολή αποχετευτικών τελών γίνεται βάσει συντελεστών που καθορίζονται μετά από εκτιμήσεις των αιτητών — Οι συντελεστές δεν δύναται να είναι οι ίδιοι σε διαφορετικές χρονικές περιόδους — Η ανομοιομορφία αυτή δεν αντιβαίνει στην αρχή της ισότητας — Αντίθετα, αν οι συντελεστές καθορίζονταν οι ίδιοι, υπό τις περιστάσεις, θα υπήρχε άνιση μεταχείριση. 5
  - Σύνταγμα — Άρθρο 24.1 — Συνεισφορά στα δημόσια βάρη — Επιβολή αποχετευτικών τελών — Εφόσον τα κριτήρια που τίθενται είναι ομοιόμορφα δεν χρειάζεται να λαμβάνονται υπόψη οι προσωπικές συνθήκες κάθε φορολογούμενου — Εφόσον τα κριτήρια είναι λογικά και καθολικά και δικαιολογούνται εκ των πραγμάτων δεν υπάρχει παραβίαση του Συντάγματος. 10
  - Συνταγματικότητα Νόμου — Προσβολή Νόμου ως Αντισυνταγματικού — Κριτήρια βάσει των οποίων αποφασίζεται η συνταγματικότητα νόμου καθορίστηκαν στην υπόθεση *The Board for Registration of Architects and Civil Engineers v. Christodoulos Kyriakides* (1966) 3 C.L.R. 640 — Κάθε νόμος λογίζεται συνταγματικός μέχρι αποδείξεως του αντιθέτου πέραν πάσης αμφιβολίας — Η Δικαστική εξουσία δεν επιλαμβάνεται αφηρημένων ερωτημάτων και δεν αποφασίζει ερωτήματα συνταγματικής φύσεως εκτός αν είναι απόλυτα αναγκαίο για την έκβαση της υπόθεσης. 15
  - Με την παρούσα προσφυγή ο αιτητής ζήτησε την ακύρωση απόφασης των καθ' ων η αίτηση με την οποία του επιβλήθηκε φορολογία σχετικά με αποχετευτικά για το έτος 1990 που αφορούσε τρία τεμάχια γης του που βρίσκονταν εντός των ορίων του Συμβουλίου 20

Με την παρούσα προσφυγή ο αιτητής ζήτησε την ακύρωση απόφασης των καθ' ων η αίτηση με την οποία του επιβλήθηκε φορολογία σχετικά με αποχετευτικά για το έτος 1990 που αφορούσε τρία τεμάχια γης του που βρίσκονταν εντός των ορίων του Συμβουλίου 25

Αποχτετεύσεων Λευκωσίας.

Οι καθ' ων η αίτηση είναι Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου και βάσει του περί Αποχτετευτικών Συστημάτων Νόμου 1/71 έχει εξουσία να επιβάλει και εισπράττει αποχτετευτικά τέλη, εντός των ορίων της περιοχής τους, για τέτοια χρονική περίοδο και κατά τέτοιο τρόπο όπως ήθελε καθοριστεί με γνωστοποίηση δημοσιευμένη στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας. Στην παρούσα περίπτωση η γνωστοποίηση αυτή ήταν η Κ.Δ.Π. 335/89 η οποία και όριζε και διαφορετικό συντελεστή τέλους για τις περιοχές όπου η εκτίμηση της αξίας της ακίνητης ιδιοκτησίας, που αποτελούσε και τη βάση του υπολογισμού, είχε γίνει παλαιότερα και όχι το 1971 που είχε γίνει για τις υπόλοιπες περιοχές.

Η θέση του αιτητή ήταν ότι το άρθρο 30(1)(β) του περί αποχτετευτικών Συστημάτων Νόμου του 1971, όπως τροποποιήθηκε, και η Κ.Δ.Π. 335/89, στα οποία στηρίζεται η υπό κρίση φορολογία, ήταν άνευ εννόμου αποτελέσματος, διότι αντίκειται προς την αρχή της ισότητας και μη δυσμενούς διάκρισης (άμεσης ή έμμεσης) που προβλέπονται στο άρθρο 28.1 και 2 του Συντάγματος και στο άρθρο 14 της Ευρωπαϊκής Συνθήκης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, αλλά και προς την αρχή ότι έκαστος υποχρεούται να συνεισφέρει στα δημόσια βάρη "αναλόγως των δυνάμεων αυτού" που προβλέπεται στο άρθρο 24.1 του Συντάγματος. Ο αιτητής ισχυρίστηκε ότι έγινε δυσμενής διάκριση μεταξύ του ίδιου και των ιδιοκτητών ακινήτων των περιοχών όπου η εκτίμηση έγινε πολύ παλαιότερα και έδωσε πολύ χαμηλότερες αξίες, οπότε και το τέλος προέκρινε χαμηλότερο. Ο αιτητής ισχυρίστηκε επίσης ότι υπήρχε διάκριση και σχετικά με τους ιδιοκτήτες των οποίων τα ακίνητα βρίσκονται εκτός της αυτής περιοχής. Ακόμη, ο αιτητής προέβαλε ότι η επιβολή φορολογίας βάσει της εκτιμημένης αξίας της ακίνητης ιδιοκτησίας κατά την 1.1.1971 ήταν αυθαίρετη και δεν λάμβανε υπόψη τις "σημερινές δυνάμεις" ενός ατόμου και ιδιαίτερα μετά την τουρκική εισβολή. Η επιβολή των αποχτετευτικών τελών, ισχυρίστηκε, πρέπει να γίνεται σύμφωνα με την οικονομική δύναμη κάθε φορολογούμενου. Ανέφερε επίσης ο αιτητής ότι δεν λήφθηκε ειδική πρόνοια για χαμηλότερη φορολογία των άκτιστων οικοπέδων.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την προσφυγή, αποφάσισε ότι:

1. Στην υπό κρίση υπόθεση, η απόλυτη ισότητα δεν μπορεί να επιτευχθεί αφού για κάποιες περιοχές δεν έγιναν εκτιμήσεις το 1971, αλλά, όπως γίνεται δεκτό και σε πλούσια παλαιότερη νομολογία, η απόλυτη ισότητα δεν είναι πραγματικά απαραίτητη. Η ανομοιομορφία που παρατηρείται στην επιβολή φορολογίας, επιβάλλεται λόγω της φύσης των πραγμάτων. Οι εκτιμήσεις των ακινήτων έγιναν σε διαφορετικές χρονικές περιόδους και, ως εκ τούτου, οι συντελεστές της φορολογίας δεν ήταν δυνατόν να είναι οι ίδιοι για να υπάρχει ισότητα στην επιβολή της φορολογίας. Εάν οι συντελεστές ήταν οι ίδιοι τότε θα υπήρχε άνιση μεταχείριση. Η

διάκριση, εξάλλου, για τους ιδιοκτήτες εκτός της αυτής περιοχής είναι πλήρως αιτιολογημένη για το λόγο ότι αυτοί δεν εξυπηρετούνται ήδη από το σύστημα αποχετεύσεων αλλά αναμένουν να συνδεθούν με αυτό στο μέλλον.

2. Όπως φαίνεται από την Κ.Δ.Π. 335/89, στην επιβολή φορολογίας για αποχετευτικούς σκοπούς λαμβάνεται υπόψη κατά πόσο η φορολογούμενη ακίνητη ιδιοκτησία επηρεάστηκε ουσιαστικά από την έκρυθμη κατάσταση και στην περίπτωση που πράγματι επηρεάζεται, δίδεται η ανάλογη έκπτωση. Παραδείγματος χάριν, τα καταβλητέα τέλη ακινήτων ιδιοκτησιών που γειτνιάζουν με τη νεκρή ζώνη, μειώνονται κατά 20%. 5
10

Όπως αναφέρει και η νομολογία, η επιβολή φορολογίας βάσει ενός συγκεκριμένου κριτηρίου το οποίο είναι λογικό δεν παραβιάζει την αρχή της ισότητας και δεν αντίκειται στις πρόνοιες του άρθρου 24.1 του Συντάγματος που προβλέπει ότι έκαστος υποχρεούται να συνεισφέρει στα δημόσια βάρη ανάλογα με τις δυνάμεις του. Τα κριτήρια που θέτει ο καθ' ου η αίτηση για την καταβολή αποχετευτικών τελών είναι ομοιόμορφα και η νομιμότητά τους δεν παραβιάζεται από το γεγονός ότι οι προσωπικές συνθήκες κάθε φορολογουμένου δεν λαμβάνονται υπόψη. Η φορολογία για αποχετευτικούς σκοπούς δεν πρέπει να ταυτίζεται με τον φόρο εισοδήματος. Όσον για τα άκτιστα οικοπέδα, δεν τίθεται θέμα ειδικής πρόνοιας αφού η καταχωρημένη αξία τους είναι χαμηλότερη των οικοδομών. Η επιβολή τελών στους ιδιοκτήτες ακτίστων οικοπέδων δεν υπόκειται στις γενικές αρχές του Συντάγματος. 15
20
25

Εφόσον τα υιοθετηθέντα από το νόμο και τους κανονισμούς του Συμβουλίου αποχετεύσεων κριτήρια είναι λογικά, καθολικά και δικαιολογούνται εκ των πραγμάτων, δεν υπάρχει άνιση μεταχείριση.

3. Τα κριτήρια βάσει των οποίων αποφασίζεται η συνταγματικότητα ενός νόμου έχουν καθοριστεί από τη νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Ένας βασικός κανόνας είναι ότι η δικαστική εξουσία δεν επιλαμβάνεται απρησμένων ερωτημάτων. Το Δικαστήριο δεν αποφασίζει ερωτήματα συνταγματικής φύσεως εκτός αν τούτο είναι απόλυτα αναγκαίο για την έκβαση της υπόθεσης. 30
35

Στην παρούσα υπόθεση, ο αιτητής απέτυχε να αποδείξει ότι η νομοθεσία που διέπει την επιβολή αποχετευτικών τελών είναι αντισυνταγματική πέραν πάσης αμφιβολίας.

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Mikrommatis v. The Republic, 2 R.S.C.C. 125.

Antoniades and Others v. The Republic (1979) 3 C.L.R. 641.

Πατιάς ως πληρεξούσιος αντιπρόσωπος της Αγής Θρασυβούλου
ν. Συμβουλίου Βελτιώσεως Κακοπετριάς (Προσφυγή αρ. 192/
88, ημερ. 18.2.89).

5

*In Re-Tax Collection Law No. 3 of 1962 v. HadjiKyriacos, 5
R.S.C.C. 22.*

Voyias v. The Republic (1974) 3 C.L.R. 390.

*Constantinides v. Electricity Authority of Cyprus (1982) 3 C.L.R.
798.*

10

*The Board for Registration of Architects and Civil Engineers v.
Kyriakides (1966) 3 C.L.R. 640.*

Προσφυγή.

15

Προσφυγή εναντίον της απόφασης του Συμβουλίου
Αποχτετεύσεων Λευκωσίας με την οποία επιβλήθηκε φορο-
λογία στον αιτητή σχετικά με αποχτετευτικά για το 1990
που αφορούσε τρία τεμάχια γης που βρίσκονταν εντός
των ορίων του Συμβουλίου.

Χ. Πογιατζής, για τον αιτητή.

Τ. Καρακάννα (Κα.), για Κ. Μιχαηλίδη, για τους καθ'
ων η αίτηση.

20

Cur. adv. vult.

Ο Δικαστής κ. Κούρρης ανάγνωσε την ακόλουθη από-
φαση.

25

ΚΟΥΡΡΗΣ, Δ: Ο αιτητής με την προσφυγή αυτή ζητά
δήλωση του Δικαστηρίου ότι η απόφαση των καθ' ων η αί-
τηση με την οποία επιβλήθηκε φορολογία στον αιτητή σχε-
τικά με αποχτετευτικά για το χρόνο 1990 που αφορούσε
τρία τεμάχια γης του αιτητή τα οποία βρίσκονται εντός
των ορίων του Συμβουλίου Αποχτετεύσεων Λευκωσίας,
είναι άκυρη και/ή παράνομη και/ή αντίθετη προς το σχετι-
κό Νόμο και/ή αντίθετη προς τις σχετικές Κανονιστικές
Διοικητικές Πράξεις και/ή αντίθετη προς το Σύνταγμα
και/ή αντίθετη προς την Ευρωπαϊκή Συνθήκη Ανθρωπί-
νων Δικαιωμάτων και/ή αντίθετη προς τις αρχές του Διοι-
κητικού Δικαίου και/ή εστερημένη παντός εννόμου αποτε-
λέσματος.

35

Ο αιτητής είναι ο ιδιοκτήτης των ακόλουθων κτημάτων, τα οποία βρίσκονται εντός των ορίων του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λευκωσίας:

(α) Τεμάχιο 1078, Φ/Σχ ΧΧΙ/54.6.ΙΙ, 54.3.ΙΙ, Μπλοκ C, Αρ. Εγγραφής C1627 στην οδό Πέντε Πηγάδια, Αγ. Ομολογητές. 5

(β) Τεμάχιο 518, Φ/Σχ ΧΧΙ/54.6.ΙΙ, 54.6.Ι, Μπλοκ Β, Αρ. Εγγραφής C545 στην οδό Πέντε Πηγάδια, Αγ. Ομολογητές.

(γ) Τεμάχιο 642, Φ/Σχ ΧΧΙ/54.6.ΙΙ, 54.6.Ι, Μπλοκ Β, Αρ. Εγγραφής Β761 στην οδό Ιάσονος 8, Αγ. Ομολογητές. 10

Στα τεμάχια (α) και (β), δεν υπάρχουν κτισμένα υποστατικά, ενώ στο τεμάχιο (γ) είναι κτισμένη κατοικία και γκαράζ.

Οι αξίες των ακινήτων υπ' αριθμό εγγραφής C1627, C545 και Β761, όπως είναι εγγεγραμμένες ή κατεχωρημένες στα βιβλία του Επαρχιακού Κτηματολογικού Γραφείου Λευκωσίας, ανέρχονται σε £29,800, £33,000 και £25,800 αντίστοιχα. 15

Ο καθ' ου η αίτηση είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου υπεύθυνο για την εγκαθίδρυση, συντήρηση και λειτουργία του αποχετευτικού συστήματος της Λευκωσίας. Ο καθ' ου η αίτηση έχει εξουσία βάσει του περί Αποχετευτικών Συστημάτων Νόμου 1971 (1/71), όπως τροποποιήθηκε, όπως εντός των ορίων της περιοχής επιβάλλει και εισπράττει αποχετευτικά τέλη για τέτοια χρονική περίοδο και κατά τέτοιο τρόπο όπως ήθελε καθοριστεί με γνωστοποίηση δημοσιευμένη στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας. 20 25

Σύμφωνα προς τις διατάξεις του πιο πάνω νόμου, τα αποχετευτικά τέλη επιβάλλονται στους ιδιοκτήτες ή κάτοχους ακίνητης ιδιοκτησίας, οι οποίοι εξυπηρετούνται ή δύνανται να εξυπηρετηθούν από τα συστήματα αποχετεύ- 30

σεως λυμάτων ή επωφελούνται ή μέλλουν ή δύνανται να επωφεληθούν από τα έργα αυτά.

5 Σύμφωνα προς τις διατάξεις του νόμου, ο όρος "ακίνητος ιδιοκτησία" περιλαμβάνει εκτός από οικοδομές, γη, δέντρα, αμπέλια, κ.λ.π..

10 Στις 22/12/89 δημοσιεύτηκε στο Παράρτημα Τρίτο, Μέρος Ι της Επίσημης Εφημερίδας της Δημοκρατίας υπ' αριθμό 2467, γνωστοποίηση (Κ.Δ.Π. 335/89) αναφορικά προς τα αποχετευτικά τέλη και τους χρόνους και τις δόσεις πληρωμής τους για το έτος 1990, σύμφωνα με την

15 οποία τα αποχετευτικά τέλη για το έτος 1990 είναι τέσσερα δέκατα (4/10) του σεντ για κάθε λίρα επί της νέας εκτιμημένης αξίας (1971) όπως είναι εγγεγραμμένη ή καταχωρημένη στα βιβλία του Επαρχιακού Κτηματολογικού

20 Γραφείου Λευκωσίας μετά από τη διενεργηθείσα γενική εκτίμηση της ακίνητης ιδιοκτησίας που βρίσκεται εντός των ορίων του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λευκωσίας. Οι ακίνητες ιδιοκτησίες, οι οποίες βρίσκονται εντός των περιοχών του Στροβόλου, Αγλαντζιάς, Αγίου Δομετίου και

25 Έγκωμης, επιβαρύνονται με πέντε (5) σεντ για κάθε λίρα επί της εκτιμημένης αξίας όπως είναι γραμμένη ή καταχωρημένη στα βιβλία του Επαρχιακού Κτηματολογικού Γραφείου Λευκωσίας. Οι τελευταίες εκτιμήσεις για την περιοχή Έγκωμης έγιναν μεταξύ 1920-1925 και είναι πάρα

πολύ χαμηλές σε σύγκριση με τις εκτιμήσεις που έγιναν το 1971. Υπάρχει όμως διαφορετικός συντελεστής του τέλους.

30 Σύμφωνα προς την πιο πάνω γνωστοποίηση ο αιτητής όφειλε όπως καταβάλει στον καθ' ου η αίτηση ως πρώτη δόση για το έτος 1990, τα ποσά των £59.60, £66.00 και £51.60 για τα ακίνητα υπ' αριθμό εγγραφής C1627, C545 και B761, αντίστοιχα.

35 Ο καθ' ου η αίτηση απέστειλε σε μεταγενέστερο χρόνο στον αιτητή, ειδοποιήσεις που επισυνάφθηκαν ως Τεκμήρια 1, 2 και 3 στην αίτηση, για να του υπενθυμίσει το πληρωτέο από αυτόν ποσό και το χρόνο πληρωμής του.

Στις 2/6/90 ο αιτητής πλήρωσε τα πιο πάνω ποσά για εξόφληση της πρώτης δόσης των αποχτετευτικών τελών με επιφύλαξη των δικαιωμάτων του και καταχώρησε την παρούσα προσφυγή στις 28/2/90.

Η θέση του αιτητή είναι ότι το άρθρο 30(1)(β) του περί Αποχτετευτικών Συστημάτων Νόμου 1971, όπως τροποποιήθηκε, και η Κανονιστική Διοικητική Πράξη 335/89 της 22/12/89 πάνω στα οποία στηρίζεται η υπό κρίση φορολογία, είναι άνευ εννόμου αποτελέσματος, διότι αντίκεινται προς:

(α) Την αρχή της ισότητας και μη δυσμενούς διάκρισης (άμεσης ή έμμεσης) που προβλέπεται στο άρθρο 28.1 και 2 του Συντάγματος και το άρθρο 14 της Ευρωπαϊκής Συνθήκης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

(β) Την αρχή ότι έκαστος υποχρεούται να συνεισφέρει στα δημόσια βάρη "αναλόγως των δυνάμεων αυτού" που προβλέπεται στο άρθρο 24.1 του Συντάγματος.

Ο αιτητής προβάλλει σαν λόγο ακύρωσης την παραβίαση της αρχής της ισότητας του άρθρου 28 του Συντάγματος και ιδιαίτερα των παραγράφων 1 και 2 όπως επίσης και το άρθρο 14 της Ευρωπαϊκής Συνθήκης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Το άρθρο 28 του Συντάγματος προνοεί τα ακόλουθα:

"1. Πάντες είναι ίσοι ενώπιον του νόμου, της διοικήσεως και της δικαιοσύνης και δικαιούνται να τύχουν ίσης προστασίας και μεταχειρίσεως.

2. Έκαστος απολαύει πάντων των δικαιωμάτων και των ελευθεριών των προβλεπομένων υπό του Συντάγματος άνευ ουδεμίας δυσμενούς διακρίσεως άμεσου ή έμμεσου εις βάρος οιοδήποτε ατόμου ένεκα της κοινότητος, της φυλής, του χρώματος, της θρησκείας, της γλώσσας, του φύλου, των πολιτικών ή άλλων πεποιθήσεων, της εθνικής ή κοινωνικής καταγωγής, της γεννή-

σεως, του πλούτου, της κοινωνικής τάξεως αυτού ή
ένεκα οιοδήποτε άλλου λόγου εκτός εάν διά ρητής δια-
τάξεως του Συντάγματος ορίζεται το αντίθετον."

5 Και το άρθρο 14 της Ευρωπαϊκής Συνθήκης Ανθρωπί-
νων Δικαιωμάτων προβλέπει τα ακόλουθα:

10 "The enjoyment of the rights and freedoms set forth in
this Convention shall be secured without discrimination
on any ground such as sex, race, colour, language, reli-
gion, political or other opinion, national or social ori-
gin, association with national minority, property, birth or
other status."

Στην υπόθεση *A. Micrommatis v. The Republic
(Minister of Finance and Another)* 2 RSCC 125, το Ανώτα-
το Συνταγματικό Δικαστήριο στη σελίδα 131, αποφάσισε:

15 "In the opinion of the Court the term 'equal before
the law' in paragraph 1 of Art. 28 does not convey the
notion of exact arithmetical equality but it safeguards
only against arbitrary differentiations and does not
20 exclude reasonable distinctions which have to be made in
view of the intrinsic nature of thing. Likewise, the term '
discrimination' in paragraph 2 of Art. 28 does not exclude
reasonable distinctions as aforesaid".

25 Η πιο πάνω απόφαση ακολουθήθηκε σε πολλές αποφά-
σεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου, μεταξύ των οποίων
Antoniades and Others v. The Republic (1979) 3 CLR 641
και *Αριστείδης Παπά ως πληρεξούσιου αντιπροσώπου
της Αγνής Θρασιβούλου ν. Συμβουλίου Βελτιώσεως Κα-
κοπετριάς, Αρ. Προσφυγής 192/88*. Η απόφαση εκδόθηκε
στις 18/2/89 και δεν έχει ακόμα δημοσιευτεί.

30 Το άρθρο 14 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προά-
σπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιω-
δών Ελευθεριών αντιστοιχεί με το άρθρο 28 του Συντάγ-
ματος. Στο *Digest of Strasbourg Case-Law relating to the
European Convention on Human Rights*, Τόμος 4ος, ανα-

φέρθηκαν τα ακόλουθα στη σελίδα 108:

"In accordance with the jurisprudence of the Commission and the Court of Human Rights, discrimination under Article 14, which must always be read in conjunction with another Article in Section I (e.g. Articles 2-18) is established where three elements are found to exist in the case concerned namely:

(a) The facts found disclose a differential treatment;

(b) The distinction does not have a legitimate aim, i.e. it has no objective and reasonable justification having regard to the aim and effect of the measure under consideration; and

(c) There is no reasonable proportionality between the means employed and the aim sought to be realized."

Ο αιτητής ισχυρίζεται ότι γίνεται δυσμενής διάκριση μεταξύ του ιδίου και των ιδιοκτητών ακινήτων τα οποία βρίσκονται στις περιοχές Στροβόλου, Αγλαντζιάς, Αγίου Δομετίου και Έγκωμης. Οι ιδιοκτήτες ακινήτων στη Λευκωσία, επιβαρύνονται με 4/10 του σεντ για κάθε λίρα πάνω στην αξία των κτημάτων των οποίων η αξία εκτιμήθηκε κατά το 1971 ενώ οι ιδιοκτήτες κτημάτων στο Στρόβολο, Αγλαντζιά, Άγιο Δομέτιο και Έγκωμη, επιβαρύνονται με 5 σεντ για κάθε λίρα πάνω στην αξία των κτημάτων, η οποία εκτιμήθηκε το 1920-1925.

Στην υπό κρίση υπόθεση, η απόλυτη ισότητα δεν μπορεί να επιτευχθεί αφού δεν έγιναν εκτιμήσεις το 1971 για τα ακίνητα στις περιοχές Στροβόλου, Αγλαντζιάς, Αγίου Δομετίου και Έγκωμης αλλά όπως αναφέρεται και στις υποθέσεις ανωτέρω, η απόλυτη ισότητα δεν είναι πραγματικά απαραίτητη. Η ανομοιομορφία η οποία παρατηρείται στην επιβολή φορολογίας, επιβάλλεται λόγω της φύσης των πραγμάτων. Οι εκτιμήσεις των ακινήτων έγιναν σε διαφορετικές χρονικές περιόδους και ως εκ τούτου οι συντελεστές της φορολογίας δεν ηδύναντο να είναι οι ίδιοι

για να υπάρχει ισότητα στην επιβολή της φορολογίας. Εάν οι συντελεστές ήταν οι ίδιοι τότε θα υπήρχε άνιση μεταχείριση.

5 Ο αιτητής επίσης, ισχυρίζεται ότι γίνεται διάκριση μεταξύ των ιδιοκτητών των οποίων τα ακίνητα βρίσκονται εκτός της αυτής περιοχής. Τέτοια διάκριση είναι πλήρως αιτιολογημένη για το λόγο ότι οι πρώτοι ήδη εξυπηρετούνται από το σύστημα αποχετεύσεων, ενώ οι άλλοι αναμένουν να συνδεθούν με το σύστημα στο μέλλον.

10 Για τους πιο πάνω λόγους, ο προβαλλόμενος λόγος ότι το άρθρο 30(1)(β) του περί Αποχετευτικών Συστημάτων Νόμου 1971, όπως τροποποιήθηκε και η Κ.Δ.Π. 335/89 δεν αντίκειται προς το άρθρο 28.1 και 2 του Συντάγματος, 15 όπως επίσης και του άρθρου 14 της Ευρωπαϊκής Συνθήκης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

20 Ο επόμενος προβαλλόμενος λόγος για ακύρωση της φορολογίας στην προκειμένη περίπτωση, είναι ότι το άρθρο 31(1)(β) του περί Αποχετευτικών Συστημάτων Νόμου 1971, όπως τροποποιήθηκε, και η Κ.Δ.Π. 335/89 πάνω στα οποία οι καθ' ων η αίτηση εβάσισαν τη φορολογία, αντίκεινται προς το άρθρο 24.1 του Συντάγματος.

Το άρθρο 24.1 του Συντάγματος προνοεί τα ακόλουθα:

"Εκαστος υποχρεούται να συνεισφέρει εις τα δημόσια βάρη αναλόγως των δυνάμεων αυτού".

25 Στην υπόθεση *Mikrommatis v. The Republic* (ανωτέρω), το Δικαστήριο είπε τα ακόλουθα, αναφορικά με το άρθρο 24 του Συντάγματος.

30 "...In the opinion of the Court this provision is an aspect of the general principle of equality safeguarded by Article 28."

Στην υπόθεση *In Re-Tax Collection Law No. 3 of 1962*

ν. HadjiKyriacos 5 RSCC 22, ο Forsthoff, Πρ., ανέφερε τα ακόλουθα στη σελίδα 29:

"...In the opinion of the said paragraph 1 in providing that 'Every person is bound to contribute according to his means towards the public burdens' does not lay down that every person should contribute in accordance with the totality of his means towards every and each particular head of public burdens, one of which is the relevant part of the expenditure in the budget of a Communal Chamber. Contribution towards one head of the public burdens may be based on the particular criterion of means, such as income, and will still be a contribution according to his means of every person in the sense of par. 1 of Article 24; income as a basis for taxation on a large scale is a sufficiently reasonable and equitable criterion so as to ensure that the principle of equality is not infringed..."

Ο αιτητής ισχυρίζεται ότι η επιβολή φορολογίας βάσει της εκτιμημένης αξίας της ακίνητης ιδιοκτησίας κατά την 1/1/71, είναι αυθαίρετη και δε λαμβάνει υπόψη τις "σημερινές δυνάμεις" ενός ατόμου και ιδιαίτερα μετά την Τουρκική Εισβολή.

Η Κανονιστική Διοικητική Πράξη 335/89, παρ. 2 προβλέπει τα ακόλουθα:

"Τα καθορισθέντα ετήσια τέλη που αναφέρονται στην παρ. 1 πιο πάνω και τα οποία επιβάλλονται πάνω στην ακίνητη ιδιοκτησία που επηρεάστηκε ουσιαστικά από την έκρυθμο κατάσταση, θα μειώνονται ανάλογα με τον βαθμό επηρεασμού της ακίνητης ιδιοκτησίας όπως αναφέρεται με λεπτομέρεια στους καταλόγους που αναρτήθηκαν στο Δημοτικό Μέγαρο και οι οποίοι μπορούν να επιθεωρηθούν στα Γραφεία του Συμβουλίου Αποχτετεύσεων Λευκωσίας."

Ως εμφανίζεται από την πιο πάνω Κανονιστική Διοικητική Πράξη, στην επιβολή φορολογίας για αποχτετευτικούς

σκοπούς λαμβάνεται υπόψη κατά πόσο η φορολογούμενη ακίνητη ιδιοκτησία επηρεάστηκε ουσιαστικά από την έκρυθμη κατάσταση και στην περίπτωση κατά την οποία πράγματι επηρεάζεται, δίδεται η ανάλογη έκπτωση.

- 5 Παραδείγματος χάριν, τα καταβλητέα τέλη ακινήτων ιδιοκτησιών οι οποίες γειτνιάζουν με τη νεκρή ζώνη, μειώνονται κατά είκοσι τοις εκατόν (20%).

10 Ο αιτητής στη γραπτή αγόρευσή του, παρερμηνεύει τα άρθρα του Συντάγματος και ισχυρίζεται ότι η επιβολή των αποχετευτικών τελών πρέπει να γίνεται σύμφωνα με την οικονομική δύναμη κάθε φορολογούμενου.

15 Όπως αναφέρθηκε στην υπόθεση *In Re-Tax Collection Law No. 3 of 1962 v. HadjiKyriacos* (ανωτέρω), η επιβολή φορολογίας βάσει ενός συγκεκριμένου κριτηρίου το οποίο είναι λογικό δεν παραβιάζει την αρχή της ισότητας και δεν αντίκειται στις πρόνοιες του άρθρου 24.1 του Συντάγματος το οποίο προβλέπει ότι έκαστος υποχρεούται να συνεισφέρει στα δημόσια βάρη ανάλογα με τις δυνάμεις του.

20 Τα κριτήρια με τα οποία επιβάλλει ο καθ' ου η αίτηση την καταβολή αποχετευτικών τελών είναι ομοίμορφα και η νομιμότητα τους, δεν παραβιάζεται από το γεγονός ότι οι προσωπικές συνθήκες κάθε φορολογουμένου δε λαμβάνονται υπόψη. Η φορολογία για αποχετευτικούς σκοπούς δεν πρέπει να ταυτίζεται με το φόρο εισοδήματος.

25 Στην υπόθεση *Joannis C. Voyias v. The Republic* (1974) 3 C.L.R. 390 η οποία αφορούσε επαγγελματικό φόρο, αναφέρονται τα ακόλουθα στη σελίδα 402 σχετικά με τα κριτήρια βάσει των οποίων επιβάλλεται η φορολογία για δημόσιες υπηρεσίες:

30 "...But with respect, one should remember that we are not here dealing with taxation under the Income Tax Laws, but with the power of the Council to impose a professional tax on every person exercising a calling or a profession within the Municipal limits. The principle,

therefore, of fiscal equality is not violated, in my view, because it does not prevent the Municipal Council from fixing the amount demanded for the right to pursue a business or calling with a view to revenue on a limited class of persons irrespective of whether it was based on the salary of the persons seeking such licence." 5

Στη γραπτή αγόρευση του ο αιτητής αναφέρει μεταξύ άλλων ότι δε λήφθηκε ειδική πρόνοια περί χαμηλότερης φορολογίας για τα κτήματά του, υπ' αριθμό τεμαχίων 518 και 1073 τα οποία είναι άκτιστα οικοπέδα. Τούτο δεν είναι ορθό. Εφόσον είναι άκτιστα οικοπέδα, η καταχωρημένη αξία τους είναι χαμηλότερη των οικοδομών. 10

Η επιβολή τελών στους ιδιοκτήτες ακτίστων οικοπέδων δεν υπόκειται στις γενικές αρχές του Συντάγματος.

Στην υπόθεση *Alecos Constantinides v. Electricity Authority of Cyprus* (1982) 3 C.L.R. 798, σελίδα 806 αποφασίστηκε ότι είναι άνευ σημασίας το γεγονός ότι φορολογούμενοι οι οποίοι καταβάλλουν τον ίδιο φόρο δεν επωφελούνται στον ίδιο βαθμό. 15

Το αυθεντικό κείμενο στα Αγγλικά έχει ως ακολούθως: 20

"It does not matter that those who pay the tax do not receive the benefit which others paying the same tax receive, the purpose of the imposition being to help or finance essential public service which constitutes in the words of Art. 24.1 of our Constitution a public burden." 25

Κατά συνέπεια, εφόσον τα υιοθετηθέντα υπό το νόμου και των κανονισμών του Συμβουλίου Αποχτετεύσεων κριτήρια είναι λογικά, καθολικά και δικαιολογούνται εκ των πραγμάτων δεν υπάρχει άνιση μεταχείριση.

Ο δικαστικός έλεγχος της Συνταγματικότητας των Νόμων: 30

Τα κριτήρια βάσει των οποίων αποφασίζεται η συνταγματικότητα ενός νόμου, έχουν καθοριστεί από τη νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην υπόθεση *The Board*

for Registration of Architects & Civil Engineers v. Christodoulos Kyriakides (1966) 3 C.L.R. 640 όπου στη σελίδα 654 αναφέρονται τα εξής:

5 "A rule of precautionary nature is that no act of legis-
lation will be declared void except in a very clear case, or
unless the act is unconstitutional beyond all reasonable
doubt... Sometimes this rule is expressed in another way,
in the formula that an act of Congress or a State
Legislature is presumed to be constitutional until proved
10 otherwise "beyond all reasonable doubt..."

15 Ένας άλλος βασικός κανόνας είναι ότι η Δικαστική
εξουσία δεν επιλαμβάνεται αφηρημένων ερωτημάτων. Το
Δικαστήριο δεν αποφασίζει ερωτήματα συνταγματικής
φύσεως εκτός εάν τούτο είναι απόλυτα αναγκαίο για την
έκβαση της υπόθεσης. Στη σελίδα 655 της ίδιας υπόθεσης,
αναφέρθηκαν τα ακόλουθα:

20 "The judicial power does not extend the determination
of abstract questions: *Ashwander v. Tennessee Valley
Authority* 297 U.S. 288 (1935); 80 Law ed. 688. ' It is not
the habit of the Court to decide questions of a
constitutional nature unless absolutely necessary to a
decision of the case' : *Burton v. United States*, 196 U.S.
283, 295; 49 Law ed. 482, 285, 25 S. Ct. 243. The Court
will not ' formulate a rule of constitutional law broader
25 than is required by the precise facts to which it is to be
applied' : *Liverpool, NY & PSS. Co. v. Emigration
Comrs.* 113 U.S. 33; 28 Law ed. 899, 5 S. Ct. 382."

30 Στην παρούσα υπόθεση, ο αιτητής απέτυχε να αποδεί-
ξει ότι η νομοθεσία η οποία καθορίζει την επιβολή αποχε-
τευτικών τελών είναι αντισυνταγματική πέραν πάσης αμ-
φιβολίας.

Για όλους τους πιο πάνω λόγους, η προσφυγή αποτυγ-
χάνει και απορρίπτεται χωρίς καμιά διαταγή για έξοδα.

Προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.